

BYREGIONPROGRAMMET, FASE 2

SLUTTRAPPORT

HALLINGDAL

INNHALD

Innhald

1. Mål for Byregionprogrammet fase 2	3
2. Byregionprogrammet fase 2 for Hallingdal, mål, organisering	3
2.1. Konkretiserte mål	3
2.2. Forankring	4
2.3. Prosjektorganisering	4
3. Større arbeid i programmet	5
3.1. Strategisk plan for Hallingdal	5
3.2. Funksjonell arbeidsdeling som vekststrategi	5
3.2.1. Utvikle eit koordinert og meir slagkraftig næringsapparat	6
3.3. Vidareutvikling/nye arbeidsplassar	6
3.3.1. Generelt	6
3.3.2. Krokeide	7
3.3.3. Hallingtreff	7
3.4. Tilby høgare relevant utdanning lokalt	7
3.5. Betra transportårer til Hallingdal med Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika – Hønefoss	8
3.6. Utvikle eit samspel med Hallingdal 2020 i forhold til m.a. attraktivitet og rekruttering	8
3.7. Livskvalitet, «Det er folka som teller»	9
4. Trulege effektar for regionen si vekst og vekstevne	10
4.1. Generelt	10
4.2. Folketalsutvikling, demografi	11
4.3. Endring arbeidsplassar	12
4.4. Verdiskapning	12
4.5. Kvalitative effektar som ikkje er målbare	13
5. Vurdering av nytten av å delta i Byregionprogrammet	13
6. Rekneskap	14

1. Mål for Byregionprogrammet fase 2

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har etablert eit utviklingsprogram for byregionar (Byregionprogrammet). Gjennom programmet ynskjer departementet å legge til rette for positiv utvikling i byregionar i heile landet.

I fase 1 av Byregionprogrammet skulle ein auke kunnskapen om samspel mellom by og omland og regionane sitt næringsmessige potensiale og vekstkraft. Det var eit mål at den auka kunnskapen skulle bidra til strategiar og tiltak som styrkar heile regionen. I fase 1 vart det og gjennomført ei samfunnsanalyse som skulle vera med å danne grunnlaget for ei eventuell fase 2. Samfunnsanalyse for Hallingdal vart gjennomført av Menon Business Economics, «[For eigen maskin](#)».

Formålet med fase 2 i [Byregionprogrammet](#) er at byregionane utarbeidar konkrete strategiar og gjennomfører tiltak innanfor tema/samfunnsområder som regionen sjølv prioriterer, med utgangspunkt i m.a. fase 1 og samfunnsanalyse som vart gjort der.

2. Byregionprogrammet fase 2 for Hallingdal, mål, organisering

2.1. Konkretiserte mål

Prosjektet har definert følgjande hovudmål:

Hallingdal skal utvikle eksisterande og nye type arbeidsplassar, som er lønsame og attraktive for yngre menneske, med høgare utdanning og fagutdanning.

Ut frå definerte innsatsområde er etterprøvbare delmål synleggjort. Dei fleste av desse kan følgjast og sjekkast i forhold til offentleg statistikk. Andre mål vil målast av Regionrådet for Hallingdal som følgjer utvikinga i Hallingdal tett og vil raskt kunne oppdage og identifisere effektar av arbeidet. Det er truleg at den fulle effekten vil komme frem over tid. Ei utfordring kan vera kva som påverkar kva. Det å klare å skilje ut effekten av programmet si satsing frå anna satsning, vil vera ei av dei største utfordringane når effektane skal målast.

Funksjonell arbeidsdeling som vekststrategi

Mål: Funksjonell arbeidsdeling mellom kommunane. Klargjøre kvar enkelt kommune sin rolle.

Etterprøvbare delmål: Utarbeide strategisk plandokument. Vedtak i kommunane i Hallingdal. Kartlegge økonomisk vekst (verdiskaping) utover forventa vekst.

Legge til rette for næringsliv som kan tiltrekke seg yngre med høgare utdanning og fagbrev

Mål: Større bredde i jobbtilbodet. Auka del arbeidsplasser som krev høgare utdanning/fagutdanning.

Fleire arbeidsplasser i næringar som etterspør høg utdanning/fagutdanning. Samordne fagmiljø i kommunal sektor

Etterprøvbare delmål: Fleire arbeidsplassar utover forventa vekst. Nyetableringar utover forventa vekst. Fleire arbeidsplassar i næringar med høg verdiskaping utover forventa vekst. Vekst i tal på unge innbyggjarar. Samordning av fagmiljø i kommunal sektor

Tilby høgare relevant utdanning lokalt.

Mål: Det skal utviklast eit stabilt høgskulekonsept i Hallingdal, innan relevante studieretningar, som er tilpassa næringslivet og kommunane sine behov.

Etterprøvbare delmål: Høgskuletilbod er på plass og studieplassar er etter definerte mål.

Utnytting av betra transportårer til Hallingdal med Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika – Hønefoss.

Mål: Bygging av Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika – Hønefoss skal ved bevisst satsing gje ringverknadar for Hallingdal.

Etterprøvbare delmål: Fleire innbyggjarar. Fleire attraktive arbeidsplassar for yngre menneske. Auka verdiskaping i næringslivet. Bedriftsetableringar

Utvikle eit samspel med Hallingdal 2020 i forhold til m.a. attraktivitet og rekruttering.

Mål: Styrka profilering av Hallingdal.

Etterprøvbare delmål: Fleire unge innbyggjarar, flire yngre kvinner, fleire «hyttehallingar» buset seg.

2.2. Forankring

Hallingtinget (formannskapa i dei 6 kommunane i Hallingdal) har vore involvert i prosjektet og har gjort eige vedtak om deltaking fase 2 av Utviklingsprogrammet for byregionar og det er gjort eigne vedtak i den einskilde kommune. Buskerud fylkeskommune er involvert i prosjektet og har støtta deltaking i fase 2, der fylkeskommunen vil vera ein aktiv aktør i fleire av dei definerte innsatsområda. I tillegg har næringslivet vore aktive partar i fleire av delprosjekta.

2.3. Prosjektorganisering

Prosjekteigar er dei 6 kommunane i Hallingdal. Regionrådet for Hallingdal har hatt prosjektansvaret for utviklingsprogrammet, der Regionrådet for Hallingdal har vore styringsgruppe.

Dagleg leiar for Regionrådet for Hallingdal har vore prosjektleiar, i tillegg har prosjektleiar for Hallingdal 2020 vor prosjektleiar for delar av aktivitetane.

Alle dei 6 kommunane i Hallingdal (Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol) har delteke i prosjektet både med direkte løyvingar og stor eigeninnsats. Næringslivet i Hallingdal har delteke på ulike måtar der mellom anna via:

- HallingExpo regionalt næringsforum
- Hallingdal Næringshage
- Hallingdal etablerersenter

3. Større arbeid i programmet

3.1. Strategisk plan for Hallingdal

Eit grunnleggjande og viktig del av Byregionprogrammet var å revidere Strategisk plan for Hallingdal. Dette arbeidet vart gjennomført parallelt med oppstart Byregionprogrammet. [Strategisk plan for Hallingdal 2017 – 2020](#) vart vedteke av Hallingtinget 28.april 2017.

Gjennom Strategisk plan for Hallingdal er det også sikre ei vidareføring og oppfølging av hovudmål og tiltak i Byregionprogrammet. Dette blir sett på som avgjerande for at Byregionprogrammet skal «leva vidare». I arbeidet med Strategisk plan vart det og avdekkja forhold og tiltak som vart ein del av Byregionprogrammet.

3.2. Funksjonell arbeidsdeling som vekststrategi

Arbeidet med å avklare og legge til rette for funksjonell arbeidsdeling mellom kommunane er prosessar som pågår fortløpande og er viktige innsatsområder som er forankra i Strategisk plan for Hallingdal. Funksjonell arbeidsdeling og fleirkjernestruktur er to ting av same sak i forhold til å utvikle sterke sentrum.

Som eit konkret døme er etablering av felles rettssenter i Nesbyen. Utgangspunktet er jordskifterett på Gol og tingerett i Nesbyen. For å sikre desse tenestene og arbeidsplassane i framtida, såg Regionrådet for Hallingdal det som strategisk rett og prøve å etablere eit felles rettssenter for Hallingdal. Dette lykkast Hallingdal med og det blir no bygd nytt rettssenter på Nesbyen.

Vil ha felles rettsstad på Nesbyen

■ Regionrådet med samla tilråding til Domstoladministrasjonen

Hallingdal tingrett er truga. No satsar Hallingdal alt på eitt kort med Nesbyen som felles rettsstad.

MAGNUS LINDAHL
mli@hallingdolen.no

Onsdag ettermiddag vedtok Regionrådet for Hallingdal å støtte etablering av felles rettssenter i Nesbyen.

– Det er viktig at me står samla. Me har vorte utfordra. No har me svart som eitt regionråd, seier ordførar i Gol, Heidi Granli (Ap).

Overraskande signal
Vedtaket kjem to veker etter

Hallingdølen 31.10.2015

3.2.1. Utvikle eit koordinert og meir slagkraftig næringsapparat

Som eit anna konkret tiltak var utvikling av eit meir slagkraftig næringsapparat.

Gjennom ein prosess er Forum For Nærings samarbeid i Hallingdal etablert. Dette er eit fora mellom aktørar som arbeidar med næringsutvikling.

Hallingdal er ein felles bu- og arbeidsmarknadsregion, ut frå dette er målsettinga med samarbeidet å vera ein betre og meir samordna hjelper for næringslivet i Hallingdal.

Deltakarar i forumet er:

- Kommunane i Hallingdal (Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål og Hol)
- Regionrådet for Hallingdal
- Hallingdal etablerersenter
- Hallingdal Næringshage AS
- Torpomoen Drift AS
- HallingExpo

Forum For Nærings samarbeid har møte kvar måned. Allereie etter eitt års drift ser ein store samordningsgevinstar og det har vorte ein god delingskultur.

I tillegg er det sett i gang ei prosess mellom Hallingdal Næringshage AS, Torpomoen Drift AS og HallingExpo med målsetting felles selskap, gjennomført i 2018.

Gjennom prosessen med eit meir slagkraftig næringsapparat er og Innovasjonsløft Hallingdal starta opp. Hovudmålet med Innovasjonsløft Hallingdal er å gi næringslivet eit kompetanseløft innan innovasjon og vekst, auke samspelet og delingskulturen mellom bedriftene. Innovasjonsløft Hallingdal tilbyr eit etablert og utprøvd utviklingsløp, med 4-5 samlingar med profesjonelle innovatørar og nye nettverk. Til no er det gjennomført 5 løft med totalt 48 bedrifter og ca. 130 deltakarar.

Via Regionrådet for Hallingdal er det løyvd kr. 400.000 til oppstart Innovasjonsløft Hallingdal, ikkje noko av dette er Byregionprogrammet, men noko tid prosjektleiing og eigeninnsats er ført på programmet.

3.3. Vidareutvikling/nye arbeidsplassar

3.3.1. Generelt

Den felles prioriterte utfordringa som Hallingdal står overfor er tett knytt opp mot at Hallingdal i stor grad må skapa sin eigen vekst. Lange avstandar og Hallingdal som ein noko isolert bu- og arbeidsmarknadsregion fører til at regionen må vidareutvikle seg som ein eigen bu- og arbeidsmarknadsregion, m.a. gjennom å trekke på dei ressursane som allereie finns i regionen.

Situasjonen i dag gjer at moglegheitene til vekst fyrst og fremst er avgrensa gjennom jobbmarknaden. Den største trusselen er at Hallingdal stagnera eller forvitrar. Fråflytting, avgrensa vekstkraft innan nye og alternative arbeidsplassar og det å sikre nok framtidig arbeidskraft er tema.

Gjennom prosjektet har det vorte arbeid med ulike tiltak for vidareutvikling og etablering av nye arbeidsplassar. I forhold til statlege arbeidsplassar pågår det no konkrete prosessar i ein tidleg fase.

3.3.2. Krokeide

Som ein del av Byregionprogrammet vart det arbeidd med konkret prosjekt i forhold til etablering av arbeidsplassar, med behov for høgare utdanning. I denne samanheng vart det i store delar av 2017 arbeidd med tilrettelegging for ei landsdekkjande vidargående internatskule. Stiftinga Krokeide (Krokeide videregående skole) utanfor Bergen ynskte å etablere ei tilsvarende skule i austlandsområde og det vart etablert kontakt med Regionrådet for Hallingdal. Krokeide videregående skole vart oppretta av LHL, Landsforeningen for Hjerte-og Lungesyke 1. januar 2015.

Skula tilbyr yrkesretta videregående opplæring for personar med fysiske eller psykiske funksjonsutfordringar eller lærevanskar.

Skula skulle vera ei yrkesfagleg videregående skule dimensjonert for 192 elever med internat. Totalt ville skula ha behov for 70-80 tilsette, hovuddelen pedagogisk personale, i tillegg 20-25 med kompletterande kompetanse som for eksempel sjukepleiarar, fysioterapeutar psykologar og miljøarbeidarar.

Dessverre for Hallingdal så enda skula i Eidsvoll, noko som sjølvstakt var ein nedtur. Dette ville vore ei etablering som kunne fått mykje å seie for Hallingdal, ikkje minst forhold til type arbeidsplassar. Regionrådet for Hallingdal har trekt lærdom av arbeidet og prosessens, der det mest positive har vore ei felles regional innsats for etablering av ei større bedrift i Hallingdal, der lokalisering ikkje har forstyrra ein god prosess.

3.3.3. Hallingtreff

I 2017 og 2018 har det vore arrangert Hallingtreff i Oslo, Bergen og Trondheim. Her blir utflytta Hallingar og andre som er nysgjerrige på regionen invitert. Dette er eit målretta møte med potensielle tilflyttarar. Målet er å gjera terskelen for å flytte lågare, og hjelpe dei som har eit ynskje om å etablere seg i Hallingdal.

3.4. Tilby høgare relevant utdanning lokalt

Det har vore eit klart definert mål å kunne tilby høgare relevant utdanning som er tilpassa næringslivet og kommunane sine behov, i Hallingdal. Det har gjennom prosjektperioden vore arbeid med to konkrete prosjekt:

- Bachelor utdanningen via UIS «Friluftslivsentrepreneur».
Utdanninga skal vera ei nasjonal leiande utdanning av natur og kulturbaserte guidar og entreprenørar innanfor «Soft adventure».
- Norsk Reiselivsfagskole
Etablering av ei formell etterutdanning for reiselivsnæringa regionalt og nasjonalt.
Fagskolen Tinius Olsen har på oppdrag for Buskerud fylkeskommune gjennomført eit forprosjekt og hovudprosjekt,

Hallingdal er ute

■ Stiftelsen Krokeide til Eidsvoll ■ Vil ha dialog med Gol og Flå

Stiftelsen Krokeide etablerer ingen videregående skule i Hallingdal.

ARNE G. LINDHEIM

Styret i stiftelsen har enno ikkje gått ut med avgjerd, men etter det Hallingdalen erfarer er resultatet at det blir sanna på ei etablering på Fetsringkirkken ved Eidsvoll i staden.

– Eg har ingen kommentar, seier styreleiar Trond Solvang.

Skapte optimisme

Det var i vår at skuleleiinga orienterte hallingdalingane om skulen og planane som Stiftelsen Krokeide hadde.

Planane var å etablere ein videregående skule på Austlandet for elever med lærevanskar og spesielle behov. Skulen held til utanfor Bergen, men dagens lokale er sprengt. Derfor er Krokeide på leting etter ein hoveleg plass til ein ny videregående skule, og det var i den samanheng at Hallingdal vart presentert for planane som vart omtala som tidenes nyetablering i Hallingdal. Det var varsla at skulen ville gi 70-80 nye arbeidsplassar.

– Dette er ei gavepakke til Hallingdal, så den daglege leiaren i Regionrådet for Hallingdal, Knut Arne Gørrigard, til Hallingdalen etter orienteringsmøtet.

På nyttaring

For jul var skuleleiinga på synfaring i kommunane i Hallingdal på leting etter ein egna stad å etablere ein

POPULÆR: Det var svært god sberning i Hallingdalen då representantar for Stiftelsen Krokeide stod vde presenterte sine planar i Hallingdal. Fra: assessorandeviktor Lena I. Le, riketor Trond Solvang og styreleiar Trond Solvang, vsm. vsm.

der moglegheitene for å etablere ei reiselivsfagskule i Hallingdal er urdert.

Ut frå planar og framdrift er målet at begge utdanningstilboda kan starte opp hausten 2019. At det blir utvikla stabile utdanningstilbod i Hallingdal, innan relevante studieretningar, som er tilpassa næringslivet sine behov er svært gledeleg.

Frå hausten 2017 har det vore eit samarbeid med Høgskulen på Vestlandet, Campus Sogndal om vidareutdanning for lærarar i Hallingdal og det er i gang eit førebuande arbeid i forhold til vidareutdanning barnehagelærar.

3.5. Betra transportårer til Hallingdal med Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika – Hønefoss.

Eit av dei viktigaste konkrete tiltaka for utvikling av Hallingdal er bygging av Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika – Hønefoss. Etter iherdig arbeid gjennom fleire ti-år pågår planlegginga no for fullt med anleggstart 2021/2022. Ringeriksbanen, som vil føre til ein time kortare reisetid Oslo – Hallingdal er planlagt å kunne takast i bruk i 2028. Dette vil utan tvil gje Hallingdal eit løft som ein av landets største reiselivsregionar og med ringverknadar i forhold til auka attraktivitet for innbyggjarar og næringsetablering.

I prosjektperioden har det vore arbeid for realisering av Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika – Hønefoss. Analyser med vurdering av ringverknadar for Hallingdal er ikkje avslutta, men er eit arbeid som blir gjennomført som tiltak i Strategisk plan for Hallingdal.

3.6. Utvikle eit samspel med Hallingdal 2020 i forhold til m.a. attraktivitet og rekruttering

Hallingdal er ein felles bu- og arbeidsmarknadsregion, der det m.a. gjennom prosjektet Hallingdal 2020 er eit mål å tydeleggjera og styrke Hallingdal sin posisjon. Det har i prosjektperioden vore arbeidd med ei rekkje tiltak i eit nært samspel mellom Hallingdal 2020 og Byregionprogrammet. I denne samanheng er det fleire tiltak/prosjekt som har støtta opp om satsinga, som:

- Ungt Entreprenørskap
- Yrkesmessa
- Hallingdal 2020
- Hallingtreff
- Jobb i Hallingdal
- Hallingdal Ungdomsråd
- Ulik type profilering

3.7. Livskvalitet, «Det er folka som teller»

I arbeidet med dei ulike aktivitetane i Byregionprogrammet, der også Strategisk plan for Hallingdal er eit berande tema, har det utkrystallisert seg ei satsing på livskvalitet.

Gjennom arbeidet har Livskvalitet etter kvart vorte eit tydleg og svært sentralt tema. Livskvalitet i forhold til folkehelse er nærliggjande, men blir i denne samanheng vektlagt som ein **vekstskapar og omdømebyggjar**, med andre ord regional utvikling. Satsinga vart og forankra i [Strategisk plan for Hallingdal](#), pkt. 5.1., side 8 og [Handlingsprogrammet](#), tiltak 1.

Med dette som utgangspunkt starta Regionrådet for Hallingdal eit arbeid for å finne fram til kva som skjer i Norge og utlandet (Sverige, Danmark, UK), eks.

<https://detgodeliv.regionsyddanmark.dk/>

Det har vore ein grundig ein prosess med Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet ut frå det arbeidet dei var i gang med i forhold til temaet Livskvalitet. Ut frå dette vil Hallingdal no bli ein pilot i Norge i forhold til måling av Livskvalitet. Syner og til regjeringa sitt [nyheitsbrev som stadsutvikling](#).

Satsinga søker å bidra til innovasjon i alle ledd av kommunal verksemd ved å implementere og evaluere eit nytt, heilskapleg og kvalitetssikra målesystem for livskvalitet. Målesystemet er utvikla for å få nyansert kunnskap om livskvalitet i befolkninga og som eit styringsverktøy for kommunane, og der Hallingdal vurderer satsinga som eit verktøy i forhold til regional utvikling.

Målesystemet vart lansert av Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet noko forsinka august 2018. Det bygger på vitenskaplege og politiske strømingar nasjonalt og internasjonalt, men utvider også erfaringar frå andre land. Implementering av målesystemet utgjer derfor ein innovasjon både i norsk og internasjonal samanheng og vil bidra til utvikling av heilt ny («den neste») praksis. Kommunane i Hallingdal vil bli dei fyrste kommunane som innfører livskvalitetsindikatorar som sentralt kunnskapsgrunnlag og styringsverktøy i Norge.

Tiltaket er på mange måtar nybrottsarbeid, som har vokse fram i prosess med Byregionprogrammet. Forstudie, arbeidet med forankring, utforming av pilot i samarbeid med Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet og gjennomføring av fyrste innbyggjarundersøking (fase 1) er definert som ein del av Byregionprogrammet. Fase 2 med oppfølging og implementering blir etablert som eit eige prosjekt.

Planen var at fase 1 skulle gjennomførast våren 2018, men arbeidet fram til lansering verktøy Livskvalitet vart skuvad noko ut i tid, noko som har ført til at nødvendige avtalar i forhold til gjennomføring av innbyggjarundersøkingar og analysar fyrst blir gjennomført i desse dagar.

4. Trulege effektar for regionen si vekst og vekstevne

4.1. Generelt

Kva som er målbare resultat av Byregionprogrammet og kva som har andre årsaker kan vera til dels svært vanskelig å fastslå. Kva betydning t.d. Byregionprogrammet har hatt for å motverke tyngre trendar i forhold til t.d. som sentralisering vil vera umogeleg å talfeste. Fleire av målbare resultat vil heller ikkje kunne dokumenterast før etter nokre år.

Me ser at Byregionprogrammet har hatt gode effektar på kort sikt. Det å arbeide kunnskapsbasert, strukturert og samla utover kommunegrensar og eigen region gjev gode resultat. Gjennom programmet har det og skjedd omfattande kunnskapsdeling, som Hallingdal har hatt stor nytte av.

Følgjande konkrete tiltak er gjennomført i tråd med planar:

- Gjennomført prosess og utarbeida Strategisk plan for Hallingdal, som og sikrar vidareføring av tiltak i Byregionprogrammet.
- Arbeid med fleirkjernestruktur og funksjonell arbeidsdeling mellom kommunane. Eit arbeid som held fram utover prosjektperioden.
- Utvikla eit koordinert og meir slagkraftig næringsapparat
- Gjennomført prosessar og tilrettelegging for nye arbeidsplassar, statlege og private
- Arbeid for og klargjort til etablering av fagskule og høgskuletilbod i Hallingdal i forhold til reiseliv.
- Ei sterkare satsing på profilering og rekruttering
- Arbeid for realisering av Ringeriksbanen og ny E16 Sandvika med fokus på verknadar for Hallingdal.
- Gjennomført forarbeid og prosessar der Livskvalitet Hallingdal blir ein pilot i Norge, som grunnlag for regionalutvikling.

Effektar på regionen sin vekst og vekstevne på lengre sikt er konkretisert i forhold til befolkning/demografi, sysselsetting/arbeidsplassar og verdiskaping fram mot 2023.

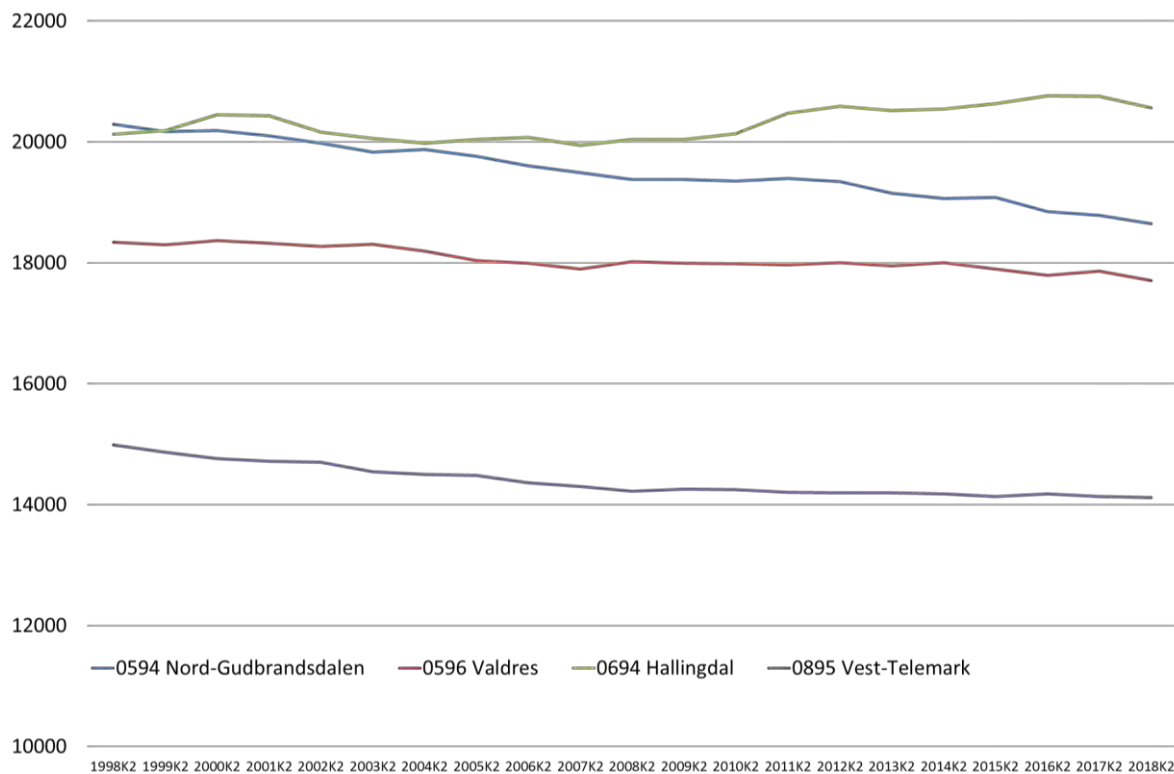
Regionrådet for Hallingdal nyttar her SSB sin statistikk for folketalsutvikling og endring i arbeidsplassar. Menon er engasjert til å rapportere på verdiskapning.

Gjennom årleg oppdatering vil ein følgje utviklinga fram mot 2023. Statistikk med effektmål vil gi godt grunnlag i forhold til vårt hovudmål; «utvikle eksisterande og nye type arbeidsplassar, som er lønsame og attraktive for yngre menneske, med høgare utdanning og fagutdanning.»

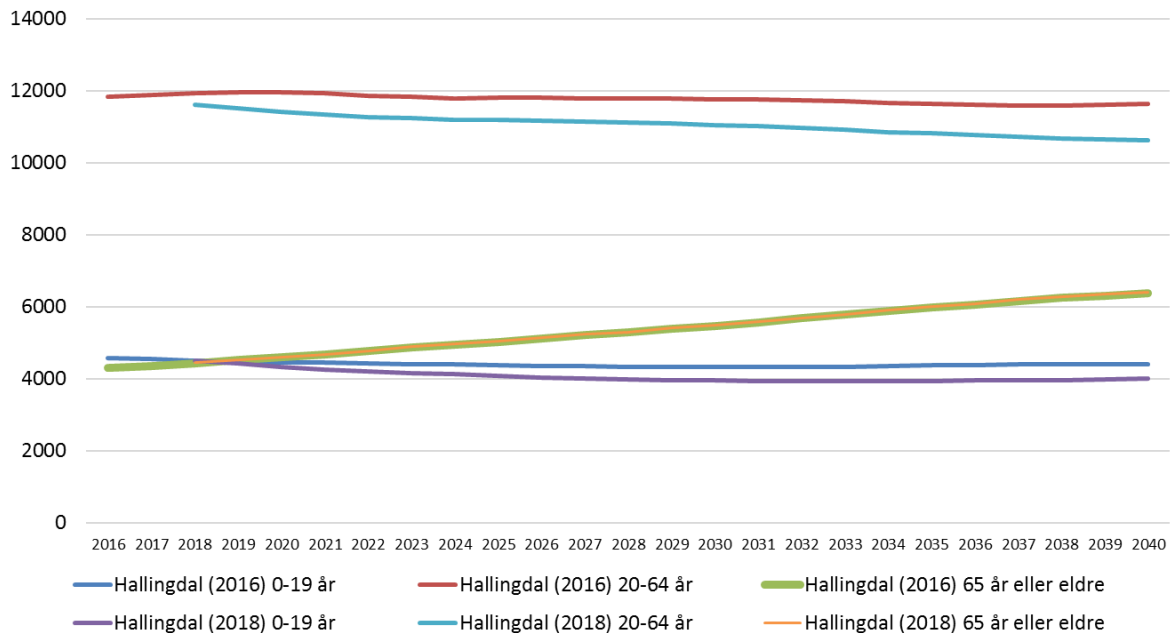
For å få eit visst bilete av utviklinga i Hallingdal er det sett på dei tre parametranne:

- Folketalsutvikling, demografi
- Endring arbeidsplassar
- Verdiskapning

4.2. Folketalsutvikling, demografi

Folketalsutvikling for nokre distriktsregionar (Kjelde SSB)

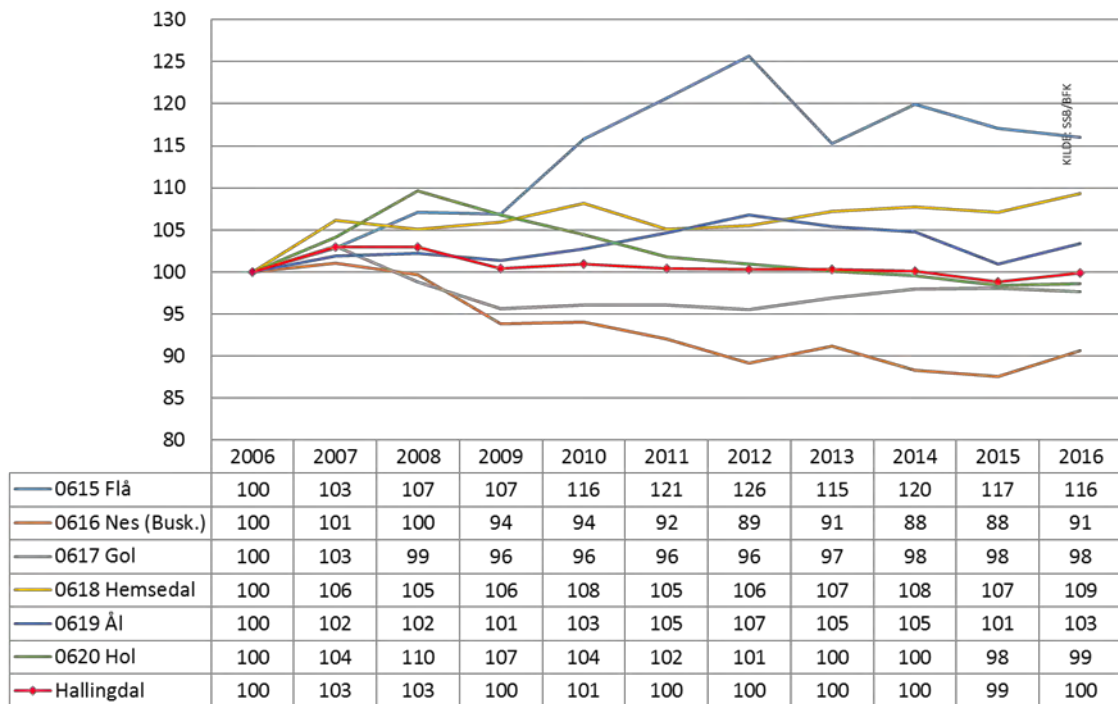

Framskrivning folkemengde Hallingdal med utgangspunkt vurdering 2016 og 2018 (kjelde SSB)

Grovt fortalt med nye anslag (2018):

- 500 færre i aldersgruppa 0- 19 år i 2040 i forhold til 2018
- 1000 færre i aldersgruppa 20 – 64 år i 2040 i forhold til i dag
- 2000 fleire i aldersgruppa 65 år og eldre i 2040 i forhold til i d

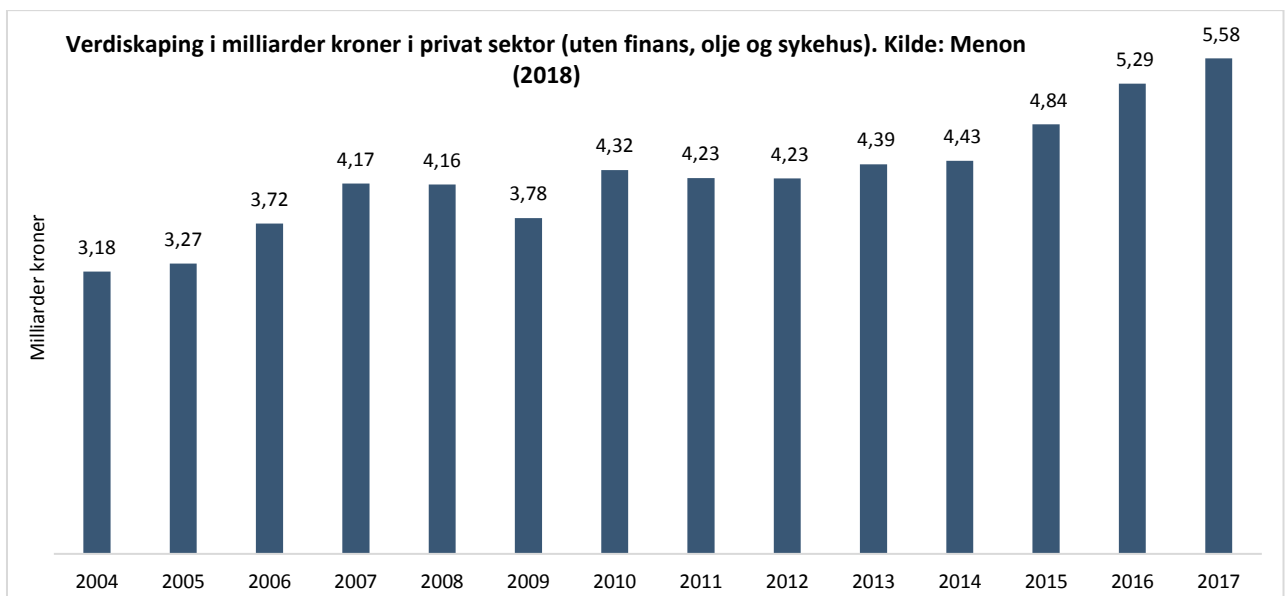
4.3. Endring arbeidsplassar

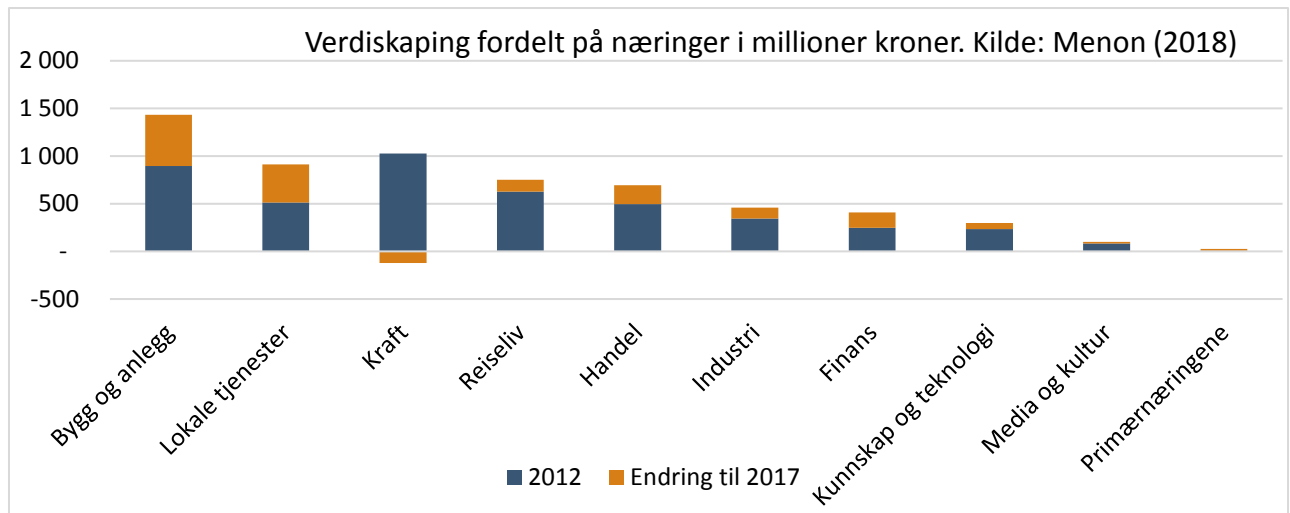

Indeksert arbeidsplassvekst i Hallingda

4.4. Verdiskaping

For å vurdere endring i verdiskaping har Menon Business Economics vore engasjert for å vurdere dette.

Etter ein lang periode med stagnasjon fram til 2014 er det private næringslivet i Hallingdal igjen i vekst. Veksten skuldast primært svært gode resultat i allereie etablert næringsliv, men me ser også at enkelte nyetableringar har bidratt til veksten.

4.5. Kvalitative effektar som ikkje er målbare

Kommunane i Hallingdal har svært lang tradisjon i å tenkje interkommunalt og regionalt. Dette gjeld både for kommunal sektor, næringslivet og lag og organisasjonar.

Det er innarbeidd ei viss forståing for kva interkommunalt og regionalt samarbeid inneber og krev. Hallingdal har ein felles identitet og kultur som er ein viktig føresetnad for at denne type samarbeid skal lykkast.

Sjølv om grunnlaget er på plass er det likevel slik at denne type samarbeid må vitaliserast og fornyast. Gjennom prosjektperioden har den politiske samhandlinga i regionen blitt tydeleg betre. Hallingdal set seg sjølv på kartet og er ei viktig felles stemme utad i viktige saker for regionen.

Eit koordinert og meir slagkraftig næringsapparat har og gjort at det har vekse fram gode samarbeidskulturar i det private næringslivet og mellom private og offentlege verkemiddelaktørar.

5. Vurdering av nytten av å delta i Byregionprogrammet

Nytten av å delta i Byregionprogrammet kan oppsummerast slik:

- Gjennomført prosessar og konkrete tiltak etter plan i Byregionprogrammet
- Etablert nye tiltak som resultat av arbeidet med Byregionprogrammet
- Etablert nye type nettverk
- Auka kunnskapsoverføring og mogelegheiter for å hente ut kunnskap
- Etablert ei sterkare felles forståing for utfordringar og mogelegheiter.
- Skapt sterkare forankring og engasjement
- Skap nettverksforståing mellom kommunar mellom bedrifter og mellom kommunar og bedrifter
- Større medvite til å setje samarbeid i system

6. Rekneskap

Byregionprogrammet fase 2

Kostnader

Aktivitet	Budsjett	Rekneskap
Felles kostnader, inkl. Strategisk plan for Hallingdal	1.650.000	1.797.043
Funksjonell arbeidsdeling, delvis Strategisk plan	1.200.000	470.082
<i>Utvikle eit koordinert og meir slagkraftig næringsapparat</i>		802.000
Vidareutvikling/nye arbeidsplassar	1.400.000	1.058.900
Høgare utdanning	850.000	828.175
Utnytte ringverknadar ved bygging av Ringeriksbanen	600.000	120.000
Hallingdal 2020	300.000	916.000
Livskvalitet	0	1.397.200
Total sum	6.000.000	7.389.400

Finansiering

Aktør	Budsjett	Rekneskap
Byregionprogrammet	2.610.000	2.610.000
Kommunane	600.000	600.000
Regionrådet for Hallingdal	1.200.000	1.200.000
Eigeninnsats	1.590.000	2.979.400
Total sum	6.000.000	7.389.400

Detaljert rekneskap og revisorgodkjenning er vedlagt.

Hallingdal 1.12.2018

Knut Arne Gurigard
 Dagleg leiar